

Poštovane čitateljice i poštovani čitatelji, dragi AMAC-ovci.

Pred Vama je novi broj Glasnika Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu. Mi kao novi urednici Glasnika veselimo se što Vam u novom broju donosimo brojne obavijesti o aktivnostima pri Sveučilištu u Zagrebu i Savezu društava AMAC. Ovom prigodom zahvaljujemo dosadašnjim urednicima i članovima Saveza koji su do sada uređivali Glasnik, a posebno g. Josipu Miliću, uz naše htijenje i obvezu da Glasnik zadržimo u obliku i kvaliteti kakvi su postignuti u dosadašnjim jedanaest brojeva.

U ovome Glasniku dan je pregled provedbe akcijskog plana Saveza AMAC-a koji je detaljno prezentiran u prošleme Glasniku. Odabrane su najvažnije obavijesti o brojnim aktivnostima na Sveučilištu u Zagrebu, uz naglasak da je izlaženje ovog Glasnika bilo planirano pred sjednicu Senata u studenom ove godine. Nadamo se da će, nakon prezentacije članovima Senatu, Glasnik potaknuti jačanje ALUMNI ideje i širenje AMAC Saveza i na preostale sastavnice Sveučilišta u Zagrebu.

Nadalje, Glasnik sadrži informacije i obavijesti o događanjima u AMAC društvima Mundus i Domus, tj. u inozemstvu i domovini, a objavljujemo i zanimljive stihove pjesme iz AMAC društva Pariz.

Prigodnim tekstom predstavljena je knjiga o nobelovcu Vladimiru Prelogu, svojedobnom docentu i mladom profesoru Tehničkog fakulteta, velikom znanstveniku, nobelovcu i prvom počasnom predsjedniku AMAC-a. Također, predstavljen je uspješan član AMAC društva s Agronomskog fakulteta u Zagrebu, međunarodno priznati vinar gospodin Mike Grgić.

U dijelu Glasnika *In memoriam* prisjetili smo se akademika Dionisa Sunka, fizikalno-organskog kemičara koji je nedavno preminuo.

U želji i nadanju da nam nije promaknula niti jedna bitna informacija pozivamo sve Vas da nam ubuduće javljate vijesti iz svojih sredina, kako bi ih mogli objaviti u narednom broju Glasnika, odnosno na mrežnoj stranici Saveza AMAC-a <http://www.unizg.hr/amac/>.

Srdačan pozdrav,

Helena Jasna Mencer, Krunoslav Kovačević i Mario Šafran

Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš novoizabrani je rektor Sveučilišta u Zagrebu za sljedeće mandatno razdoblje

Senat Sveučilišta u Zagrebu je proveo postupak izbora rektora za mandatno razdoblje 2010.- 2014. Izbor je proveden u skladu sa Statutom Sveučilišta u Zagrebu i izbornim uputama. U prvom krugu glasovanja 33 člana Senata glasalo je za prof. dr. sc. Aleksu Bjeliša, njih 18 svoje je povjerenje dalo prof. dr. sc. Tihomiru Hunjaku, dok je treći kandidat prof. dr. sc. Vedran Mornar osvojio 16 glasova.

Kandidat prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš je u drugom krugu glasovanja dobio 40 glasova, dok je njegov protukandidat prof. dr. sc. Tihomir Hunjak dobio 26 glasova.

Povodom uvođenja u dužnost novog rektora 5. listopada 2010. je na Sveučilištu u Zagrebu održana svečanost na kojoj su osim članova Senata nazočili uglednici s drugih sveučilišta, iz znanosti, politike, sudbene vlasti, crkve, diplomacije, kao i studenti.

Svečanost je u ime Senata vodio je akademik Ivica Kostović. Između ostalog naglasio je da prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš 81. rektor u dugoj povijesti Sveučilišta u Zagrebu i da je na svoj drugi mandat izabran u skladu s procedurom koja je propisana Statutom Sveučilišta te u postupku koji je donio Senat, a u kojemu su se natjecala još dva ugledna profesora Sveučilišta u Zagrebu. Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu od 15. travnja 2010., novi četverogodišnji mandat rektora Bjeliša započeo je 1. listopada.

Novoizabrani rektor u svojem je obraćanju uzvanicima iznio svoj program. Počeo je s misijom Sveučilišta, pa zatim nastavio sa sredstvima i metodama sveučilišnog djelovanja te komunikacijom Sveučilišta s domaćim i međunarodnim okruženjem, da bi se na kraju osvrnuo na temeljne sveučilišne vrijednosti. Govorio je o istraživanjima, o studijima, o transferu i primjeni novih znanja, o prostoru, ustroju i načinu upravljanja Sveučilištem, financiranju sveučilišnih djelatnosti, međunarodnoj suradnji, mobilnosti studenata istraživača i nastavnika, te podsjetio na temeljne sveučilišne vrijednosti. Na kraju je pozvao članove Senata da zajedno nastave realizaciju izrečenog programa.

Portret **H. J. Mencer** (Galerija rektora - aula)
Autor: Zlatko Kauzarić Atač, Zagreb 2006.

IZ RADA PREDSEDNIŠTVA SAVEZA UDRUGA AMAC-a SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Nakon tiskanja prošlog broja Glasnika, Predsjedništvo Saveza udruga AMAC-a Sveučilišta u Zagrebu održalo je dvije sjednice, 8. lipnja i 28. rujna 2010. Donosimo naglaske s tih dviju sjednica.

5. sjednica, 8. lipnja 2010. Osim standardnih aktivnosti, kao što je usvajanje zapisnika s prethodne sjednice, članovi Predsjedništva su nakon rasprave usvojili nekoliko zaključaka:

Predsjednica Saveza AMAC-a, H. J. Mencer, će zajedno s prorektorica Ksenijom Turković i Ljiljanom Pinter, koje su odgovorne za studije i upravljanje kvalitetom, razmotrit moguće načine vrednovanja aktivnosti u AMAC udrugama, a da to bude u skladu s postojećim pravilima. O svojem će prijedlogu obavijestiti rektorski kolegij, a cilj je privući potencijalne članove na pojačani društveni angažman;

Predsjedništvo je naglasilo potrebu stalnog obavještavanja članstva o najvažnijim aktivnostima putem Glasnika AMAC Saveza, te putem web-stranice. Glavna urednica Glasnika će biti predsjednica H. J. Mencer, a za tehničke urednike su predloženi i izabrani članovi Predsjedništva Krunoslav Kovačević i Mario Šafran. Pomoć u uređenju časopisa pružit će i studentica prava Tena Gržičić;

Iznesena je i dugoročna ideja da Glasnik postane dijelom Sveučilišnih novina, koje će izlaziti jednom ili dva puta mjesečno U pojedinom broju novina bi bila predstavljena uvijek druga AMAC udruga Sveučilišta u Zagrebu, kojoj bi to bila prigoda za promociju. Međutim, dok se ta ideja ne ostvari, Glasnik će izlaziti kao i do sada, dva puta godišnje.

Predsjedništvo je obaviješteno o tradicionalnom susretu bivših rektora, kojom prigodom je sadašnji rektor Aleksa Bjeliš ponovo naglasio potrebu širenja i jačanja alumni ideje pri fakultetima. S obzirom na to obećao je da će jedna od točaka dnevnog reda na jednom od sljedećih Senata Sveučilišta u Zagrebu biti posvećena alumnijima.

Kako je jedan od primarnih zadataka AMAC Saveza osnivanje udruga pri fakultetima, a potom i njihovo predstavljanje u Glasniku, razmatrani su različiti načini kako ubrzati takvu aktivnost. Jedna će akcija sigurno olakšati pristup, a to je objavljivanje pristupnice na web-stranici AMAC-a tako da se udruge i pojedinci mogu učlaniti u Savez i na taj način, Drugi je način da se pristupnice ponude svakom završenom studentu prilikom diplomiranja ili doktoriranja.

Razmatrani su i načini sakupljanja sredstava za alumni djelovanje. Akcija se može započeti organiziranjem izložbi o razvoju Sveučilišta, organiziranjem okupljanja prigodom otvorenja npr. *Francuskog paviljona*, organiziranjem *okruglog stola* na temu *Beyond the Crisis: Funding and Research University in Economic Crisis*, identificiranjem i okupljanjem uspješnih Hrvata u zemlji i inozemstvu kojima bi se predložila konkretna suradnja sa AMAC Savezom društava Sveučilišta u Zagrebu.

Važan potez Sveučilišta je osnivanje i ulaganje u Sveučilišnu zakladu, čije osnivanje je započelo. Jedna od adresa za kontakte je Matica iseljenika od koje će se zatraži adrese uspješnih Hrvata kojima će se uputiti pismo namjere.

SADRŽAJ

Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš novoizabrani je rektor Sveučilišta u Zagrebu.....	1
Iz rada Predsjedništva saveza udruga AMAC-a Sveučilišta u Zagrebu.....	2
Aktualnosti sa Sveučilišta u Zagrebu.....	4
Svečana dodjela počasnog doktorata prof. dr. sc. Zdenku Rengelu.....	4
Svečano otvorena dva nova laboratorija Tekstilnotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.....	4
Na Sveučilištu u Zagrebu održan niz okruglih stolova.....	5
Dodijeljene stipendije "Za žene u znanosti".....	6
Studentica Sveučilišta u Zagrebu Marija Toto dobitnica prve nagrade <i>Leopoldo Costa</i>	6
Studenti Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu sudjelovali na velikom koncertu Putevi prijateljstva u Trstu.....	6
Svečano otvoreni novi studentski paviljon u Studentskom naselju Stjepan Radić.....	7
Na Fakultetu organizacije informatike Sveučilišta u Zagrebu u Varaždinu je održana otvorena konferencija pod nazivom <i>Reforma visokog obrazovanja: inventura 2010.</i>	7
Svečano otvorena 15. smotra Sveučilišta u Zagrebu.....	7
AMAC-Mundus, AMAC Australia.....	8
AMAC-Mundus, AMAC-Midwest.....	9
AMAC Domus.....	10
NOVA KNJIGA: Ogladi o Vladimiru Prelogu/Homage to Vladimir Prelog.....	13
Predstavljamo uspješne studente Sveučilišta u Zagrebu.....	14
<i>IN MEMORIAM</i> : Dionis Emerik Sunko.....	15
Dodijeljene državne nagrade za znanost za 2009. godinu.....	15
Svečanom sjednicom Senata obilježen Dan Sveučilišta u Zagrebu.....	16
Održana generalna skupština Udruženja sveučilišta glavnih gradova Europe.....	16

AMAC UNIVERSITATIS ZAGRABIENSIS, Glasnik Saveza društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu

Osnivač i nakladnik: Sveučilište u Zagrebu, p.p. 407, HR-10002 Zagreb, Croatia; URL: www.unizg.hr; **UREDNIŠTVO**: Helena Jasna Mencer, glavna urednica (hjmencer@unizg.hr), Kruno Kovačević i Mario Šafran, izvršni urednici, Štefica Cerjan-Stefanović, Ana Marija Grancarić, Mladen Jonke, Edi Maletić, Ante Padjen, Uroš Peruško, Nino Sydney, Zvonko Šošić, Siniša Radulović, grafički urednik **Ured AMAC-a** pri Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu: Irena Stopfer, prof., p.p. 407, HR-10002 Zagreb, istopfer@unizg.hr; telefon: +385(0)1 469 81 09 **Izlazi** dva puta godišnje i šalje se besplatno članovima društava AMAC/AMCA.

Tisak: Sveučilišna tiskara, Zagreb.

IZ RADA PREDSDJEDNIŠTVA SAVEZA UDRUGA AMAC-a SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

6. sjednica, 27. rujna 2010.

Sjednici su osim članova Predsjedništva nazočili članovi iz AMAC Sydneya, Vera i Nino Sydney (koordinator za Australiju), te Mladen Jonke iz AMAC Njemačke, koordinator AMAC-a za Europu. Nakon usvajanja zapisnika s prethodne sjednice i rasprave, Predsjedništvo je donijelo zaključke:

Provedena je analiza akcijskog plana rada Predsjedništva. Izraženo je zadovoljstvo što je olakšan pristup web-stranici AMAC-a i poboljšani njeni sadržaj i izgled. O daljnjoj tehničkoj doradi stranice u skladu s novijim tehnologijama, brinut će M. Šafran i N. Mrvac, uz pomoć djelatnika Rektorata (Z. Brašić i K. Raić). Na sljedeći sastanak bit će pozvan prof. Nikola Mrvac, kako bi detaljnije iznio svoju zamisao o modernoj i lako dostupnoj web stranici AMAC-a.

U svezi točke akcijskog plana koja govori o osnivanju alumni udruge na fakultetima Sveučilišta u Zagrebu, dogovoreno je da će svaki član Predsjedništva potaknuti osnivanje udruge pri fakultetu na kojem ona ne postoji. Postavio se problem osnivanja udruge pri fakultetima koji već imaju strukovne udruge i koji pružaju otpor osnivanju AMAC-a. Takvim organizacijama je potrebno ukazati na bitne razlike u zadaćama i aktivnostima *alumni* društava u odnosu na strukovna društva. Toj inicijativi će mnogo pomoći tematska sjednica Senata na kojoj će se govoriti o misiji AMAC-UZ, definiranju odnosa fakultetskih udruge, osnivanju novih udruge, učlanjivanju studenata.

Predloženo je da se ideja alumni društava promovira i na Vijećima područja, posebice na Vijeću gdje nema predstavnika neke AMAC udruge. Predsjedništvo će uputiti dopis predsjednicima Vijeća područja, kako bi omogućili predstavljanje AMAC-a.

Zaključeno je da će Ured za odnose s javnošću Sveučilišta u Zagrebu medijima prenositi vijesti vezane uz djelovanje Saveza AMAC društava.

Razmotren je i prihvaćen prijedlog sadržaja sljedećeg broja Glasnika, što su ga priredila dvojica urednika, K. Kovačević i M. Šafran. Zaključeno je da će Glasnik biti tiskan u istom obliku (16 stranica) kao do sada, te su dogovoreni rokovi za prikupljanje materijala, te za njegov dovršetak. Posao treba dovršiti na vrijeme, kako bi novi Glasnik mogao poslužiti kao priprema za tematsku sjednicu Senata.

Predsjedništvo je upoznato (M. Jonke) sa zajedničkom akcijom udruge AMAC-Deutschland i AMCA Paris - posjet Villefranche-de Rouergues u Francuskoj, gdje je u jesen 1943. izbila pobuna 13. divizije Waffen SS Handschara (1. hrvatska), sastavljene većinom od Bošnjaka i Hrvata i što se smatra prvom antifašističkom pobunom u Europi.

AKTUALNOSTI SA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Svečana dodjela počasnog doktorata prof. dr. sc. Zdenku Rengelu

Sveučilište u Zagrebu dodijelilo je počasni doktorat prof. dr. sc. Zdenku Rengelu, profesoru Sveučilišta Western Australia, za njegove vrijedne doprinose temeljnim i primijenjenim znanjima u području biljne biologije i biotehnologije te za afirmaciju Sveučilišta u Zagrebu u međunarodnoj akademskoj i istraživačkoj zajednici.

Počasni doktorat prof. dr. sc. Zdenku Rengelu dodijelio je rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš u nazočnosti dekana i prorektora te visokih uzvanika.

Zdenko Rengel rođen je 1957. godine u Osijeku. Studij biologije završio je 1980. na Prirodoslovnomatemičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a doktorat agronomskih znanosti postigao je na Louisiana State University u Baton Rougeu, SAD.

Od 1996. do danas vodi skupinu za istraživanje primanja hranjivih tvari te stresa u biljaka na Sveučilištu Zapadne Australije (University of Western Australia, UWA) u Perthu. Od godine 2000. redoviti je profesor te nosi titulu Winthrop Professor, najvišu titulu toga sveučilišta.

Prof. dr. sc. Zdenko Rengel vrhunski je svjetski znanstvenik s golemim utjecajem na razvoj biljne biotehničke znanosti koja je pridonijela i temeljnim i primijenjenim znanjima u području biljne biologije/biotehnologije.

Na temelju svojih istraživanja predložio je novi koncept toksičnosti aluminija. Po njemu, toksičnost je izazvana promjenom stanične homeostaze Ca^{2+} .

Svečano otvorena dva nova laboratorija Tekstilnotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

U okviru aktivnosti predviđenih projektom Unlocking the Croatian Textile TPot kojeg ostvaruje tim Tekstilnotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod vodstvom dr. sc. Sandre Bischof Vukušić, tijekom veljače su u prostorima TTFa svečano otvorena dva nova laboratorija na lokaciji u Savskoj cesti 16.

Europska unija odobrila je u okviru svog REGPOT natječaja istraživačima sa Tekstilnotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sredstva od oko milijun eura za projekt TPot koji se provodi u razdoblju od 1. ožujka 2009. do 1. rujna 2011. godine. Od cjelokupnog iznosa predviđenog za projekt, 40% sredstava usmjereno je na opremanje laboratorija.

Glavni cilj projekta Projekt TPot Tekstilnotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu je razvijanje novih tehnologija i materijala (posebno zaštitnih) s posebnim naglaskom na poticanje znanstvenoistraživačkog rada i suradnju s gospodarstvom, te jačanje poduzetništva i kompetitivnosti hrvatskog tekstilnog proizvoda na globalnom tržištu.

Za vrijeme svečanog otvaranja, dekan prof. dr. sc. Darko Ujević dodijelio je voditeljici projekta TPot dr. sc. Sandri Bischof Vukušić posebno priznanje Tekstilnotehnološkog fakulteta.

Na Sveučilištu u Zagrebu održan niz okruglih stolova

Vizija održive brodogradnje – primjena znanosti i inovacija

U utorak, 2. ožujka 2010. godine u auli Sveučilišta u Zagrebu, održan je okrugli stol *Vizija održive brodogradnje – primjena znanosti i inovacija*. Okrugli stol su zajednički organizirali Sveučilište u Zagrebu i Fakultet strojarstva i brodogradnje s ciljem razmjene razmišljanja eminentnih znanstvenika i stručnjaka iz područja maritimnog kompleksa o ekonomiji brodograđevne djelatnosti u Hrvatskoj i Europskoj uniji, proizvodima moderne brodogradnje, inovacijama standardnih brodova, kompetitivnosti ove djelatnosti, znanjima, kompetencijama i ostvarenim naprednim projektima u ovom području te mogućnostima razvoja strategije profitabilne brodogradnje.

Nakon uvodnih govora rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Alekse Bjeliša, dekana Fakulteta strojarstva i brodogradnje prof. dr. sc. Izvora Grubišića i akademika Ive Senjanovića, na okruglom stolu su uslijedila izlaganja sudionika ovog skupa. Okrugli stol je završio diskusijom tijekom koje su znanstvenici i stručnjaci Sveučilišta u Zagrebu u zaključcima s ovog skupa dali svoju viziju održive brodogradnje.

Processing the Bologna Process: Current Losses and Future

U petak i subotu, 5. i 6. ožujka 2010. na Sveučilištu u Zagrebu održan je međunarodni okrugli stol *Processing the Bologna Process: Current Losses and Future*. Skup je organizirala UNESCO Katedra za menadžment Sveučilišta u Zagrebu kako bi istaknuti profesori s hrvatskih i europskih sveučilišta razmijenili svoja iskustva i razmišljanja o Bolonjskom procesu te pozitivnim i negativnim stranama provedbe bolonjske reforme u visokom obrazovanju.

Tijekom izlaganja i rasprava uglednih gostiju iz Slovenije, Austrije, Italije, Velike Britanije i Hrvatske, na okruglom stolu izneseni su podaci i procjene pozitivnih učinaka bolonjske reforme u Hrvatskoj i Europi, ali i kritike koje se odnose na manjkavost njezine provedbe na nekim fakultetima, s analizama običajnih, ekonomskih i zakonskih uzroka implementacije studiranja prema bolonjskom modelu.

Zaključak okruglog stola je da bolonjski okvir svim sudionicima u procesu visokog obrazovanja donosi više prednosti nego nedostataka, te da u cjelovitoj i dosljednoj provedbi bolonjske reforme u Republici Hrvatskoj treba ustrajati.

O istraživanjima, doktorskom obrazovanju i inovacijama

U okviru Tempus projekta Sveučilište u Zagrebu 18. i 19. veljače organiziralo je okrugli stol pod nazivom *Towards education-research-innovation triangle – Where are we starting from?* Na okruglom stolu koji je održan u auli Rektorata Sveučilišta u Zagrebu govorili su mnogi stručnjaci iz Hrvatske i inozemstva na temu istraživanja, dokorskog obrazovanja i inovacija.

U okviru programa, sudionici okruglog stola sudjelovali su na radionici pod nazivom *Metoda europskih dijaloga - osnove lobiranja u Europskoj uniji* koju je vodila poznata stručnjakinja iz područja lobiranja dr. sc. Marija Vojnović. Ova radionica, osim za partnere s OPUS projekta, bila je otvorena i za širu znanstvenu zajednicu.

Na okruglom stolu je predstavljena i publikacija s prikazom trenutne situacije vezane uz istraživanja, dokorsko obrazovanje i inovacije na partnerskim institucijama i u zemljama partnerima na Tempus projektu OPUS (Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Njemačka). Publikacija je rezultat provedenih aktivnosti tijekom prve godine projekta kojeg koordinira Sveučilište u Zagrebu i za koji je Europska komisija odobrila sredstva od gotovo 800.000 eura. Cilj projekta je pokrenuti nove institucionalne i zakonodavne mjere u svrhu reforme visokog obrazovanja, posebno one koje će doprinijeti jačanju veza između doktorske nastave, istraživanja i inovacija, tj. transfera tehnologije.

Projekt *Opening University towards Society: Linking Education- Research-Innovation* provodi se tijekom tri godine (2009. – 2012.)

Dodijeljene stipendije "Za žene u znanosti"

Mlade hrvatske znanstvenice **Iva Kavčić, Petra Peharec, Ivana Šoljić Jerbić i Lana Vasung** primile su prošle na svečanosti u Hrvatskom državnom arhivu stipendiju nacionalnog programa stipendiranja "Za žene u znanosti", koje dodjeljuje Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO pri Ministarstvu kulture i L'Oreal Adria.

Znanstvenicama su stipendije uručili generalni direktor L'Oreala Adria Julio Quiroga i član Hrvatskog povjerenstva za UNESCO akademik Vladimir Paar.

Iva Kavčić (1979.) je diplomirana inženjerka geofizike za zagrebačkog Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Petra Peharec (1980.) je diplomirana inženjerka molekularne biologije, također s PMF-a, Ivana Šoljić Jerbić (1982.) je diplomirana inženjerka kemijskog inženjerstva sa zagrebačkog Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, a Lana Vasung (1983.) je doktorica medicine s Hrvatskog instituta za istraživanje mozga Medicinskog fakulteta u

Zagrebu.

Nacionalni program stipendiranja u Hrvatskoj dio je međunarodnog projekta "For Women in Science" koji je u suradnji L'Oréala i UNESCO-a pokrenut 1998. kao prva međunarodna nagrada u svijetu posvećena ženama u znanosti.

Program "Za žene u znanosti" provodi se u Hrvatskoj od 2007., a dosad je nagrađeno 14 mladih znanstvenica.

Studentica Sveučilišta u Zagrebu Marija Toto dobitnica prve nagrade *Leopoldo Costa*

Marija Toto, studentica sveučilišnog interdisciplinarnog poslijediplomskog specijalističkog studija Konferencijsko prevođenje ovogodišnja je dobitnica prve nagrade Leopoldo Costa koju dodjeljuje Opća uprava za konferencijsko prevođenje Europske komisije (DG SCIC), uručenje nagrade održano je 18. ožujka u Bruxellesu.

Nagrada se osmu godinu za redom dodjeljuje studentima poslijediplomskih specijalističkih studija Konferencijskog prevođenja kakvi se održavaju na sveučilištima u zemljama članicama EU i zemljama kandidatima, a sastoji se od višednevnog boravka studenta u Općoj upravi za usmeno prevođenje DG SCIC u Bruxellesu, u kojem se upoznaje s prevoditeljskim radom u tijelima Europske Unije i sudjeluje na godišnjoj konferenciji voditelja poslijediplomskih studija ovoga profila iz cijele Europe i prekomorskih zemalja.

Sukladno natječaju, studenti su bili obvezni napisati ogleđ na zadanu temu koja je ove godine bila promišljanje o utjecaju znanosti na razvitak jezika. Tekst je morao sadržavati oko 5500 znakova i biti napisan na jednom od jezika za koji se student specijalizira kao simultani i konsekutivni prevoditelj.

Studenti Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu sudjelovali na velikom koncertu Putevi prijateljstva u Trstu

Sedamdesetak članova zbora i orkestra Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu sudjelovalo je 12. i 13. srpnja u umjetničkom projektu Putevi prijateljstva kojeg je organizirao svjetski poznati dirigent maestro Riccardo Muti.

Veliki koncert koji je održan u Trstu na gradskom trgu Piazza Unità d'Italia posvećen je gradnji mostova prijateljstva između Italije, Slovenije i Hrvatske, a ovom međunarodnom glazbenom i političkom spektaklu prisustvovali su i predsjednici triju država Giorgio Napolitano, Danilo Türk i Ivo Josipović.

Uz tri državne himne, orkestar sastavljen od 120 instrumentalista iz tri zemlje, te zbor kojeg je činilo oko 220 studenata s tri muzičke akademije i iz tri ansambla, izveli su pod ravnanjem maestra Mutija Requiem u c-molu Luigija Cherubinja, skladbu Himna slobodi

Jakova Gotovca i Europsku himnu Andreja Missona. Koncert je održan pred 6000 posjetitelja.

Istim programom, orkestar i zbor predvođeni Riccardom Mutijem predstavili su se i publici u Ravenni na koncertu koji je 12. srpnja u okviru manifestacije Ravenna festival 2010 održan u dvorani Palazzo Mauro de André pred 3000 posjetitelja.

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu uključila se u ovaj vrijedan projekt šaljući u Italiju 58 članova zbora (uz studente Muzičke akademije, članovi zbora su i četvero studenata s Likovne akademije, Akademije dramske umjetnosti te s Katoličko-bogoslovnog fakulteta) te 13 instrumentalista (11 gudača, harfistica i fagotist). Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu pripremila je profesorica Jasenka Ostojić Radiković.

Svečano otvoren novi studentski paviljon u Studentskom naselju Stjepan Radić

Novi studentski paviljon u Studentskom naselju Stjepan Radić svečano je otvoren u ponedjeljak, 13. rujna u 12 sati uz nazočnost rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Alekse Bjeliša, predsjednice hrvatske Vlade Jadranke Kosor, ministra znanosti, obrazovanja i športa Radovana Fuchsa, zagrebačkog gradonačelnika Milana Bandića, ravnatelja Studentskog centra u Zagrebu mr. sc. Nike Vidovića i predsjednika Studentskoga zbora Ivana Bote. Novi paviljon je osigurao dodatna 363 ležaja što zajedno s novosagrađenim paviljonom broj 11 koji je studentima predan krajem ožujka ove godine čini 456 novih mjesta za studente doktorskih studija, uključujući i strane studente. Vrijednost dvaju novoizgrađenih studentskih paviljona, ukupne površine 10321 četvornih metara, iznosi 50 milijuna kuna.

Na Fakultetu organizacije informatike Sveučilišta u Zagrebu u Varaždinu je održana otvorena konferencija pod nazivom Reforma visokog obrazovanja: inventura 2010.

istraživanje i razvoj, te su raspravljali o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.

Konferencija Reforma visokog obrazovanja: inventura 2010 jedna je u nizu aktivnosti koje je organizirao tim eksperata za reformu visokog obrazovanja (HERE) u Republici Hrvatskoj, čiji su članovi predstavnici hrvatskih sveučilišta. Konferencija se održala uz podršku Nacionalnog Tempus ureda Agencije za znanost i visoko obrazovanje, te u suradnji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i Sveučilišta u Zagrebu, kao i uz podršku Povjerenstva za izradu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Sudionici konferencije razmotrili su tijekom dva dana nekoliko tema, i to temu preddiplomskih i diplomskih studija uz analizu stanja, problema i izazova za buduće razdoblje, temu financiranja sveučilišta, temu doktorskih studija i europskih fondova za

Svečano otvorena 15. smotra Sveučilišta u Zagrebu

15. smotra Sveučilišta u Zagrebu otvorena je u četvrtak, 4. studenoga u 10 sati, na medijskoj pozornici smještenoj u prostoru izložbenog šatora u Studentskom centru, Savska 25.

Svečanom otvaranju Smotre nazočili su brojni gosti, uzvanici, prorektori, dekani i prodekani fakulteta i akademija.

Pozdravnim riječima prisutnima se obratio gradonačelnik Grada Zagreba gospodin Milan Bandić, a Smotru je otvorio rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš.

Nastupili su studenti Akademije dramske umjetnosti izvedbom Etida iz scenskog pokreta, Puhački kvintet Muzičke akademije, plesni studio *Step by step* i Tihomir Bendelja, učenik Gospodarske škole u Varaždinu s programom *twirlinga*.

Tijekom trajanja prvog dana Smotre promidžbenim su se filmovima predstavili fakulteti biomedicinskog, prirodoslovnog i biotehničkog područja.

Održane su tri tribine: tribina o studentskoj mobilnosti u organizaciji Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu, tribina o Studentskom zboru Sveučilišta u Zagrebu te tribina "Kako postati prof. Baltazar?" u kojoj su mladi znanstvenici Lana Vasung, dr. med, dr. sc. Ivana Buj, Ivana Stražić i Marko Košiček, dipl. ing., na zabavan način govorili o znanosti i o tome tko i kako može postati znanstvenik...

Smotra Sveučilišta u Zagrebu održava se u okviru Tjedna Sveučilišta u Zagrebu, od četvrtka, 4. studenoga do subote, 6. studenoga.

AMAC-Mundus, AMAC Australia

Održano predavanje „Od Zagreba do Sydneya – životni put člana AMAC-a“

Savez AMAC/AMCA društava i Hrvatska udruga bivših studenata i prijatelja Tekstilno-tehnološkog fakulteta organizirali su predavanje „Od Zagreba do Sydneya – životni put člana AMAC-a“. Predavanje je u četvrtak, 30. rujna 2010. u auli Sveučilišta u Zagrebu održao gospodin Hrvoj Nino Sydney – Somogy, dipl. ing. arhitekture.

Ovom zanimljivom predstavljanju zemlje imigranata - Australije, uloge Hrvata u Australiji, osnivanja AMAC Sydney, te svog života i rada u Australiji prisustvovali su rektor Aleksa Bjeliš i prorektor Bojan Baletić te više od 100 članova AMAC-a i prijatelja Sveučilišta. Prije predavanja održan je glazbeni program u kojem su sudjelovali Mario

Rucner (violina) i Rajko Dujmić (el. klavir).

Nino Sydney govorio je s puno entuzijazma i iznio vrlo zanimljive podatke o svojim sportskim počecima u Zagrebu (vaterpolo i košarka), o studiju arhitekture u Zagrebu, završetku studija u Australiji, o svom uspješnom poslu arhitekta, o osnivanju AMAC-a u Australiji, o pomoći domovini za vrijeme Domovinskog rata, te o brojnim posjetima znanstvenika, diplomata, sportaša, glazbenika i drugih umjetnika Australiji. Impresivno je bilo čuti za tako brojne kontakte i dobre veze AMAC Australije s domovinom čemu je najveći doprinos dao upravo Nino Sydney.

Predavanje gospodina Sydneya pokazalo je sve bogatstvo različitih interesa i dobrih veza bivših studenata sa svojim matičnim sveučilištem, što i jest osnova *alumni* filozofije.

Dopredsjednik AMAC-a Saveza Sveučilišta u Zagrebu, Krunoslav Kovačević, predaje g. Sydneyu skroman poklon (lijevo). U diskusiji nakon predavanja sudjelovao je i rektor Aleksa Bjeliš (desno).

Hrvoj Nino Sydney – Somogy, dipl. ing.

Rođen je 1932. godine u Zagrebu. 1950. s izvrsnim uspjehom maturira u II. muškoj gimnaziji. Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu apsolvira 1954. Potom radi u Njemačkoj kao arhitekt-asistent (1954.-1956.) i osvaja nagrade na arhitektonskim natjecanjima u Njemačkoj i Luxemburgu. 1956. odlazi u Australiju na University of Sydney i već 1957. prima nagradu kao izabrani student. 1958. diplomira u Australiji.

Sa samo 29 godina postaje glavni arhitekt najveće građevne tvrtke gdje radi do 1973. kada otvara vlastiti arhitektonski biro. Za svoje projekte primio je brojne nagrade, od kojih izdvaja nagradu Royal Australian Institute of Architects za dizajn „Project houses“ 1967. godine. Sport, posebice vaterpolo i squash, uvijek je imao veliku ulogu u njegovu životu. Kao mladić (1948.-1953.) igrao je za prvu momčad zagrebačke „Mladosti“ i za mladu reprezentaciju bivše države. 1953. je s reprezentacijom osvojio zlatnu medalju na

Univerzijadi u Dortmundu. Igrajući u Njemačkoj i Australiji postigao je velike uspjehe. Godine 1955. s timom je bio u audijenciji pape Pia XII. Dva puta je bio prvak Australije, a 1965. i glavni trener australske reprezentacije. U squashu je 2002. na svjetskom prvenstvu u Melbourneu osvojio srebrnu, 2003. u Helsinkiju brončanu medalju, a u srpnju 2010. u Koelnu 5. mjesto. Za svoja dostignuća u dva sporta 2001. godine primio je nagradu britanske kraljice Elizabete II. Svojim uspjesima, srčanošću i ljubavlju prema domovini pomogao je onda kada je to bilo najpotrebnije.

AMAC-Mundus

AMAC-Midwest

Od Ane Buzančić Peterčić, novoizabrane tajnice AMAC-Midwest, primili smo pismo s obavijestima o nekim promjenama u toj organizaciji. Pismo objavljujemo uz manja kraćenja:

„Nakon 20 godina rada, te prošlosvibanjske proslave toga rada i truda, u našem odboru došlo je do nekih promjena:

Gospođa Vlasta Brusić Kaufman, naša divna i predana predsjednica pune dvije godine, polako kreće prema mirovini, a to za nas u dijaspori znači i više putovanja i češća zadržavanja u domovini nam Hrvatskoj. Začetnici AMAC Midwest-a, Vjekoslav i Snježana Franetović se vraćaju u Hrvatsku, u Split, gdje će gospodin Franetović započeti novu katedru na Strojarskom fakultetu. Zato mi krećemo dalje, vlakici nam je malo manji, ali lokomotiva je električna.

Novoizabrani predsjednik je g. Milivoj Miki Pavletić, g. Darko Peterčić je potpredsjednik, tajnica je Ana Buzančić Peterčić, blagajnica Vlatka Klarić Puljić, a zamjenica blagajnice i tajnice je gđa Marina Pavletić.

Marina i Miki Pavletić žive u Grand Rapids, Michigan i vodit će više brige za taj dio Midwesta. Moj suprug Darko, Vlatka i moja malenkost će se

više truditi oko događanja u Illinoisu. Uskoro će nam se pridružiti još jedan mladi član, Vjekoslav Hlede koji će biti zadužen za web stranicu i tu vrstu obavijesti i događanja.

Kao što rekoh, malo nas je, što ja osobno smatram dobrim znakom - sve je manje školovanih ljudi koji odlaze iz Hrvatske, definitivno manje nego nekada u "mračna" doba. No ipak bismo trebali malo jaču organizaciju, organizaciju koja će imati i služiti svojoj svrsi, a to je povezivati akademsku Hrvatsku s ovom velikom i još uvijek moćnom zemljom.

Ali, ja neću duljiti o tome, ja sam samo tajnica, ha, (ne obična, ja volim da se stvari obavljaju na malo ležerniji način, pa je manje stresa i više interesa!), te ću nagovijestiti ovim putem skoro pismo i ideje našeg predsjednika, gospodina Pavletića.

Srdačno vas sve pozdravljam, molim za suradnju (javite nam kada netko interesantan dolazi u ove krajeve da organiziramo tribinu, predavanje, razgovor..), te vam želim uspješnu akademsku godinu, u ime mojih kolega u AMAC-u i svoje osobno,

Ana Buzančić Peterčić“

ECHO D'AMCA (ALMAE MATRIS CROATICAE ALUMNI)

*Bila jednom, ne baš tako davno,
jedna predivna, plemenita DAMA
po imenu AMA (Almae Matris Alumni).
Svi smo vruće i goruće željeli,
da nam bude MAMA.
Iz obilja dragosti i milja,
nazvali je AMCA (Almae Matris Croaticae Alumni).*

*Al' je AMCA, jedne ljetne noći,
jednog bijelog danka,
zbog naših ne briga, no nebriga
ostala bez sanki.*

*I nakon bezbroj prospavanih dana,
(pardon !) neprospavanih noći,
naša se AMCA*

*istanjila kô slamka;
Kako joj pomoći?*

*Kakva će joj biti sudbina,
zavisi o nama svima.
Da li će AMCA biti
naša ANIMA, nasa MAJKA,
ili samo BAJKA;
il' u ARHIVU mudri ALMANAH (Ah! Ah!).
u «Mercuru»* topli apartman,
lijepi zaklon, paravan;
od slonove kosti ZAMAK
ili ZAMKA?*

*Tatjana Radovanović
PARIS, ANNO DOMINI MCMLXXXIX*

* «Mercur» = hotel u Parizu, u kojem su se održavali, niz godina, sastanci, susreti i skupštine AMCA

Kako nam je javio g. Perinić iz AMCA Paris, pjesmu je zapisala umjetnica Tatjana Radovanović, slikarica i poetesa, u momentu jednog od trenutaka napetosti u okviru udruge AMCA.

AMAC Domus

Osnovan ALUMNI KIF-a, DRUŠTVO DIPLOMIRANIH KINEZIOLOGA SPORTSKIH TRENERA I PRIJATELJA KINEZIOLOŠKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Osnivačkoj skupštini Društva diplomiranih kineziologa, sportskih trenera i prijatelja Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (u daljnjem tekstu: ALUMNI KIF-a) održanoj 12. lipnja 2010. godine u Zagrebu, nazočili su brojni završeni studenti ovoga fakulteta, profesori i studenti, a kao gosti prof. dr. sc. Jasna Helena Mencer, predsjednica AMAC saveza Sveučilišta u Zagrebu i prof. dr. sc. Ksenija Turković, prorektorica za međuinstitucijsku i međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu.

U ime Inicijativnog odbora skupštinu je otvorio prof. dr. sc. Igor Jukić.

Dražen Marković je ukratko obrazložio prijedlog Statuta. U raspravi koja je uslijedila sudjelovali su prof. dr. sc. Jasna Helena Mencer. Statut ALUMNI KIF-a s predloženim izmjenama jednoglasno je usvojen.

Gordana Furjan-Mandić predložila je prof. dr. sc. Igora Jukića za mjesto predsjednika ALUMNI KIF-a. S obzirom da nije bilo drugih predloženika javnim glasanjem jednoglasno je izabran prof. dr. sc. Igor Jukić za predsjednika ALUMNI KIF-a.

Vođenje sjednice preuzima novoizabrani predsjednik prof. dr. sc. Igor Jukić. Prof. dr. sc. Igor Jukić predložio je Romanu Caput Jogunicu za dopredsjednika ALUMNI KIF-a. S obzirom da nije bilo drugih predloženika javnim glasanjem jednoglasno je izabrana Romana Caput Jogunica za dopredsjednika ALUMNI KIF-a.

Prof. dr. sc. Igor Jukić predložio je Emila Hofmana, Sergia de Privitelia, Dubravka Šimenca, Sanju Čurković, Zorana Primorca i Slavka Golužu za članove Upravnog odbora ALUMNI KIF-a. S obzirom da nije bilo drugih predloženika javnim glasanjem jednoglasno su izabrani Emil Hofman, Serdio de Privitello, Dubravko Šimenc, Sanja Čurković, Zoran Primorac i Slavko Goluža za članove Upravnog odbora ALUMNI KIF-a (ukupno 9 osoba Upravnog odbora).

Prof. dr. sc. Igor Jukić predložio je Dušana Metikoša za predsjednika, a Dušana Metikoša, Dražena Brajdića i Klaru Šiljeg za članove Časnog suda ALUMNI KIF-a. S obzirom da nije bilo drugih predloženika javnim glasanjem jednoglasno je izabran Dušan Metikoš za predsjednika, a Dušan Metikoš, Dražen Brajdić i Klara Šiljeg za članove Časnog suda ALUMNI KIF-a.

Jednoglasno je donijeta odluka o davanju ovlaštenja za zastupanje prof. dr. sc. Igoru Jukiću, predsjedniku te glavnom tajniku kojeg će sukladno Statutu izabrati Upravni odbor.

Jednoglasno je donijeta odluka o pokretanju postupka za upis u registar udruga ALUMNI KIF-a, Horvaćanski zavoj 15 pri nadležnom registracijskom tijelu.

Dopredsjednica Romana Caput Jogunica je iznijela i pojasnila ciljeve i zadaće ALUMNI KIF-a koji su jednoglasno usvojeni.

Predsjednik prof. dr. sc. Igor Jukić dao je na usvajanje prijedlog za učlanjivanjem ALUMNI KIF-a u AMAC/AMCA udruge Sveučilišta u Zagrebu koji je jednoglasno usvojen.

Iznesen je prijedlog studenata KIF-a za popularizaciju struke i pomoć pri osiguranju radnih mjesta nakon završetka studija na KIF-u. Predsjednik prof. dr. sc. Igor Jukić podržao je navedenu ideju te je upoznao nazočne članove Skupštine da je u osnivanju web stranica i baza podataka tzv „Burza karijera“.

Upućen je prijedlog prof. dr. sc. Jasne Helene Mencer za upoznavanjem javnosti putem medija o održanoj Osnivačkoj skupštini ALUMNI KIF-a i prezentiranim ciljevima.

ČESTITAMO NA ORGANIZACIJI SKUPŠTINE!

AMCA-ERF

Pri Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu osnovana je Hrvatska udruga diplomiranih studenata Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Skraćeni naziv Udruge je AMCA ERF. Sjedište Udruge je u Zagrebu, Borongajska cesta 83f. Osnovni sadržaj djelatnosti AMCA ERF-a je izdavačka djelatnost u cilju ostvarivanja ciljeva Udruge, organizacija susreta članova, redovno i prigodno informiranje članstva o radu te uspjesima njezinih članova. Naš prvi korak je informiranje i udruživanje bivših studenata i prijatelja Fakulteta u zemlji i svijetu. Predsjednica Udruge je prof. dr. sc. Zrinjka Stančić.

Održana Izborna skupština AMAC-FSC

Dana 11. svibnja 2010. godine, održana je Izborna Skupština Hrvatske udruge diplomiranih inženjera i inženjera Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, AMAC-FSC. Skupština je održana u prostorijama Fakulteta prometnih znanosti, na znanstveno-učilišnom kampusu Borongaj te je okupila značajan broj članova i prijatelja Udruge. Na Skupštini je izabrano novo vodstvo Udruge, predsjednik dr. sc. Darko Babić, dopredsjednici dr. sc. Mario Šafran i Jozo Šitum, dipl. ing., tajnik Siniša Radulović, dipl. ing., te novi sastavi upravnih tijela Udruge kao što su Izvršni i Nadzorni odbor. Zaključci Izborne skupštine su usmjereni na jačanje Udruge AMAC-FSC kroz aktiviranje novih članova, kroz suradnju s Komorom prometnih inženjera, organizaciju savjetovanja, okruglih stolova i predavanja iz područja aktualne prometne problematike kao i kroz jačanje suradnje sa Savezom AMAC/AMCA Udruge pri Sveučilištu u Zagrebu.

AMCA TTF

Hrvatska udruga bivših studenata i prijatelja Tekstilno-tehnološkog fakulteta, AMCA TTF može se pohvaliti bogatom aktivnošću u proteklom razdoblju. Održana su tri sastanka Predsjedništva, te 7. godišnja skupština AMCA TTF 15. lipnja 2010. godine. Skupštini su uz brojne bivše studente Tekstilno-tehnološkog fakulteta (TTF) prisustvovali i uzvanici iz drugih AMCA udruga – AMCA Toronto, AMCA California, AMACIZ. Skupštini su se predstavili prof. dr. sc. Suzana Tkalčić, sa Western University of Health Sciences i tvrtka Pozamanterija MTČ (P-MTČ) iz Murskog Središća, te su svi članove pozvani na izložbu tekstilnog dizajna, point mozaika i mozaične čipke prof. dr. sc.

Vladimira Oreškovića. Okupila se generacija studenata koja je diplomirala 1995./96. godine. Dodijeljene su Nagrade za najbolji studentski znanstveni rad Slavici Andrić i Jeleni Hačko, za likovni rad vezan uz modu Lauri Potrović. Prihvaćen je novi Pravilnik o dodjeli Nagrada studentima, te je raspisan novi Natječaj. Predsjednica je izvijestila da su neophodne promjene unesene u Registar udruga. Ujedno je preseljenjem u novu zgradu promijenjeno i sjedište fakulteta, a time i AMCA TTF na Prilaz baruna Filipovića 28a, Zagreb te je to neophodna statutarna promjena.

Udruga na prvom mjestu svrstava dobru suradnju s matičnim fakultetom, uz stalnu potporu dekana, profesora Darka Ujevića. Izdvojila je zajedničku organizaciju znanstvenih i gospodarstvenih tribina. U proteklom razdoblju održano je 5 znanstvenih i 1 gospodarstvena tribina. Suradnja sa Savezom AMAC društava rezultirala je

suorganizacijom tribine na Sveučilištu u Zagrebu koju je održao član AMAC Sydney, g. Hrvoj Nino Sydney Somogy.

Izvršnu suradnju imamo i s AMACIZom. Pojačanje Zbora AMCA TTF s članovima Akademskog zbora „Vladimir Prelog“ doživimo na svakoj našoj Skupštini, te se vrlo rado odazovemo svakom njihovom izletu. Izletu na Petrovu goru, 14. ožujka 2010. pridružili su se i naši ERASMUS studenti iz Roubaixa (Francuska).

Velika novina u Udruzi je poklon zlatnog sponzora i člana Predsjedništva, ing. Vinka Barišića. To je ormar za pohranu dokumenta udruge AMCA TTF i vitrina za suvenire. Sada uz suvenire himnu AMCA TTF „Dugo

u noć“ i majice sa znakom udruge ima i šalice, te privjeske.

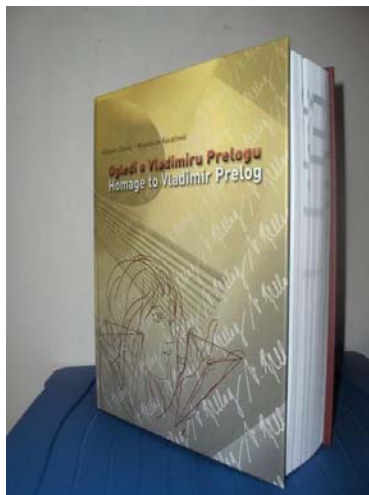
Broj članova Udruge postepeno se povećava i danas broji 390 članova. Udruzi pristupaju i tek diplomirani studenti što jako veseli. Od 6. skupštine broj je porastao za gotovo 100 članova.

Kao i svake godine, u prosincu 2010. očekuje se novi broj Glasnika AMAC TTF. O navedenim događajima, te životu i radu AMCA TTF i matičnog Fakulteta moći ćete pročitati u njemu.

Predsjednica AMCA TTF

prof. dr. sc. Ana Marija Grancarić

NOVA KNJIGA

Ogledi o Vladimiru Prelogu/Homage to Vladimir Prelog

Nakladnik: Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Odbor za obilježavanje 100. obljetnice rođenja nobelovca Vladimira Preloga

Za nakladnika: Stanislav Kurajica

Odgovorna urednica: Marija Kaštelan-Macan

Autori i urednici teksta: Miljenko Dumić i Krunoslav Kovačević

Recenzenti: Krešimir Jakopčić i Vitomir Šunjić

Prijevod na engleski: Tea Kovačević

Lektura: Branko i Morana Šimat

Grafičko oblikovanje: Snježana Engelman Džafić

Realizacija: LASERplus

Izdavanjem ove vrijedne knjige zaključeno je petogodišnje razdoblje u kojemu je Odbor za obilježavanje 100. obljetnice rođenja Vladimira Preloga brojnim manifestacijama neprekidno promicao ime toga velikana svjetske znanosti i učitelja mnogih hrvatskih kemičara.

Autori Miljenko Dumić i Krunoslav Kovačević prikupili su sve dotad objavljene priloge posvećene Vladimiru Prelogu kao znanstveniku i osobi, kritički ih razmotrili i u Predgovoru kronološki sortirali prema razdobljima Prelogova života i djelovanja, od njegovih početaka na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1935.-1941. kojima je počeo utirati svoj put prema Nobelovoj nagradi i njegova odlaska, nakon Ružičkina poziva, na ETH u Zürich gdje postiže vrhunske znanstvene uspjehe i postaje poznat diljem svijeta. Slijedi prikaz razdoblja nakon dobivanja Nobelove nagrade 1975., kada kao umirovljenik nastavlja istraživati s mladim hrvatskim znanstvenicima. U poglavljima koja slijede autori su se prisjetili njegovih rođendanskih simpozija u Zagrebu i Zürichu 1986., dolaska u Zagreb 1989. te Prelogovih reakcija na ratna razaranja u zemljama njegova djetinjstva i mladosti nakon 1991. Znanstvenim skupovima u povodu Prelogova 90-oga rođendana, događajima nakon njegove smrti 1998. i svečanostima u povodu obilježavanja stote obljetnice njegova rođenja završava Predgovor kojim se čitatelja uvodi u sadržaj knjige.

Slijedi opširan esej Ogledi o Vladimiru Prelogu u kojemu iz svake rečenice izbija ljubav i poštovanje prema njihovu učitelju i prijatelju. Esaj je, unatoč tomu, pisan vrlo profesionalno, jer je svaka tvrdnja dokumentirana literaturnim izvorom. Čitajući esaj upoznat ćemo Preloga kao znanstvenoga zanesenjaka, uporna istraživača, omiljena učitelja i kolegu, čovjeka široke kulture, dobročinitelja i domoljuba.

Autori su u prikupljanje i sortiranje obilja priloga uložili golem trud i vrijeme. U knjigu su uvrstili one najznačajnije iz svakoga razdoblja Prelogova života, a svi su izabrani prilozi pohranjeni na DVD-u koji je sastavni dio knjige.

Knjiga je vrlo lijepo opremljena i grafički oblikovana, a brojne fotografije upotpunjuju tekst, obogaćujući knjigu koju svakako treba pročitati.

Prikaz će završiti riječima Vitomira Šunjića, jednoga od recenzenata knjige: „Hrvatska javnost, posebice hrvatska znanost, dobila je kapitalno djelo posvećeno najvećem znanstveniku poteklom iz ove sredine. Prva dva dijela ove monografije objavljena su i na engleskom jeziku, što će knjigu približiti i inozemnim korisnicima, kojih će nedvojbeno biti.“

Marija Kaštelan-Macan

Vladimir Prelog preuzima Nobelovu nagradu od švedskog kralja Gustava (1975.)

PREDSTAVLJAMO USPJEŠNE STUDENTE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Miljenko Mike Grgich

Kalifornijski vinar hrvatskoga podrijetla Miljenko Mike Grgich poznato je ime u svijetu vina, jedan od pionira moderne američke vinske industrije. Tamo uživa, moglo bi se reći kultni status, ponajprije zbog velikog uspjeha davne 1976. godine, koji je u velikoj mjeri promijenio *image* američkih vina, ali i doveo do jednog novog pogleda uopće na vina iz tzv. Novog svijeta. Naime, kalifornijsko vino Chardonnay berbe '73, vinarije Chateau Montelena, dobilo je najveći broj bodova na "najslavnijem kušanju vina u povijesti," onom održanom u Parizu 1976. godine, što je dobilo ogroman publicitet i potaknulo nagli razvoj ove djelatnosti u Americi. Američko vino usred Pariza pobijedi favorizirane domaćine, čuvene svjetske *brandove*! Glavni enolog, kreator tog vina bio je Miljenko Grgich, što mu je osiguralo i mjesto u povijesti – prije dvije godine među prvima je primljen u Vintners Hall of Fame, Kuću slavnih vinara, utemeljenu u kalifornijskoj dolini Napa.

Ovaj je uspjeh vrlo važan za mnoge Amerikance – danas je Kalifornija jedna od najpoznatijih svjetskih vinskih destinacija, vinarstvo je važna popularna i vrlo profitabilna gospodarska grana. O tom uspjehu je napisana i knjiga (George M. Taber: *Judgement of Paris*, 2005, prošle godine prevedena na hrvatski i objavljena u izdanju Školske knjige), a nije ostao dužan ni Hollywood - snimljen je jedan, a u pripremi je i drugi film o ovom događaju (Grgicha bi trebao glumiti Hugh Grant!).

Inače, životni put Miljenka Grgicha oličenje je američkog sna. Rođen je 1923. u selu Desne, u dolini Neretve, osnovnu školu završava u rodnom kraju, srednju u Splitu, a 1949. upisuje Poljoprivredno - šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Opređeljuje se za vinogradarstvo i vinarstvo, ali nezadovoljan političkom situacijom u zemlji emigrira, pred sam kraj studija, preko Njemačke u SAD. Nakon mnogih teškoća dolazi na mjesto enologa u novoj vinariji Chateau Montelena u dolini Napa u Kaliforniji, s čijim vinom i postiže spomenuti uspjeh. Međutim, poželio je proizvoditi vlastita vina – s ortakom Austinom Hillsom osniva vinariju u mjestu Rutherford, u srcu doline Napa. Vina im postaju vrlo popularna i cijenjena, primjerice služe se u Bijeloj kući i poklanjaju uvažanim gostima, posebice za vrijeme predsjednika Ronalda Reagana.

I danas Miljenko Grgich uživa u vinu, pa i u kasnoj životnoj dobi s velikim žarom priča o njemu. Uživa u uspjesima hrvatskih vina, a i sam je, nakon povratka u Hrvatsku 1996. otvorio vinariju na poluotoku Pelješcu. Vrlo je ponosan i na neke naše znanstvene rezultate, primjerice otkriću da je kulturna „američka“ sorta Zinfandel hrvatskoga podrijetla, u čemu je i sam aktivno sudjelovao. Međutim, treba napomenuti i da je Miljenko Grgich veliki promotor našega Sveučilišta i Agronomskog fakulteta, gotovo da nema važnijeg nastupa da ne spomene velike zasluge znanja stečenog ovdje u njegovom uspjehu. Spomenimo samo dio intervjua Glasu Amerike povodom primanja u Kuću slavnih: „*Ima puno tih stvari koje sam ja donio sa sobom u Ameriku, a pogotovo sveučilište, Poljoprivredni fakultet u Zagrebu, gdje sam ja studirao... to znanje je meni itekako pomoglo kad sam došao u Ameriku da sam se mogao odmah uključiti u vinsku industriju Amerike i doprinijeti nešto s mojim znanjem koje sam donio sa sobom. Kad sam došao, bio sam potpuni stranac, nisam ni jezik znao, bilo je vrlo neugodno u početku, ali jedino me je moje znanje moglo spasiti*“.

A diplomirao je tek po povratku u Hrvatsku, 1995. godine, u dobi od 72. godine, čime je zasigurno postao jedan od najstarijih diplomanata u povijesti našega Sveučilišta.

Prof. dr. sc. Edi Maletić
Agronomski fakultet

IN MEMORIAM

Dionis Emerik Sunko

(26. rujna 1922. - 16. srpnja 2010.)

Rođen 26. rujna 1922. u Zagrebu, gdje je i umro 16. srpnja 2010. te je pokopan u obiteljsku grobnicu na Mirogoju. U Zagrebu je pohađao pučku školu (1929.-1933.) i gimnaziju (1933.-1941.). Studirao je na Kemijsko-tehnološkome odsjeku Tehničkoga fakulteta, gdje i 1946. diplomirao. Nakon diplomiranja radi kao kemičar u Istraživačkome odjelu Plive do 1951. Od 1951. do 1957. je asistent u Zavodu za fiziologiju Medicinskoga fakulteta u Zagrebu. Doktorirao je 1953. na Tehničkome fakultetu u Zagrebu s disertacijom *Sintetske studije u redu sfingolipida – sinteza enantiomernih sfingina*, koju je izradio pod voditeljstvom Mihovila Proštenika (1916.-1994.). Godine 1957. odlazi na poslijedoktorsku specijalizaciju u Odjel za kemiju Sveučilišta Illinois u Urbani. Iz SAD dolazi 1959. na poziv Ivana Supeka (1915.-2007.) u Institut *Rugjer Bošković*, gdje osniva i vodi do 1971. Laboratorij za fizikalno-organsku kemiju. Tu su mu se pridružili Stanko Borčić (1931.-1994.), Zdenko Majerski (1937.-1988.) i Krešimir Humski (1939.-1997.). Godine 1971. odlazi na Kemijski odsjek PMF-a i tu ostaje do mirovine 1992. Nagradu za životno djelo dobio je 1992., a 1997. je postao član HAZU.

Njegov se znanstveni opus može kronološki svrstati u sljedeća područja: (i) priprava novih i biologijski-zanimljivih spojeva, (ii) studij mehanizma organsko-kemijskih reakcija primjenom sekundarnih izotopnih efekata, (iii) studij reakcija u micelarnim medijima kao modelima enzimskih procesa i (iv) studij strukture i reaktivnosti karbokationskih međuprodukata u kriogenim matricama. Naročito se ističu radovi u kojima su Sunko i Borčić dokazali postojanje neklasičnih struktura nekih kationa, koje su potvrđene tek 1992. Svoje su rezultate sažeto prikazali u izvrsnoj publikaciji: *S. Borčić, D.E. Sunko, Secondary Deuterium Isotope Effects and Neighbouring Group Participation*, u: *Isotope Effects in Chemical Reactions*, C.J. Collins and N.S. Bowman, urednici, A.C.S. Monographs, Reinhold Book Co., New York, 1970.

Dionis Emerik Sunko bio je svjetski poznati fizikalno-organski kemičar.

Nenad Trinajstić

Dodijeljene državne nagrade za znanost za 2009. godinu**Nagradom za životno djelo nagrađeni su:**

akademik STJEPAN GAMULIN, akademik IVICA KOSTOVIĆ, akademik IVO SENJANOVIĆ, prof. dr. sc. FERDO BAŠIĆ, akademik AUGUST KOVAČEC.

Godišnjom nagradom za znanost nagrađeni su:

prof. dr. sc. DRAŽEN ADAMOVIĆ, prof. dr. sc. ADAM BENOVIĆ, dr. sc. HRVOJE BULJAN, prof. dr. sc. BRUNO BARŠIĆ, prof. dr. sc. SINIŠA VOLAREVIĆ, prof. dr. sc. HRVOJE IVANKOVIĆ, dr. sc. ANDREJ UCHYTIL, dr. sc. ZRINKA BARIŠIĆ MARENIĆ, EMIR KAHROVIĆ, dipl. ing., prof. dr. sc. DUŠKA ĆURIĆ, prof. dr. sc. GORDANA KRALIK, prof. dr. sc. JAGODA ŠUŠKOVIĆ, dr. sc. MARIJA GEIGER, dr. sc. JASNA GALJER, akademik PETAR ŠIMUNOVIĆ, dr. sc. TAMARA TVRTKOVIĆ.

Godišnjom nagradom za popularizaciju i promidžbu znanosti nagrađeni su:

dr. sc. FRANKA MIRIAM BRUECKLER, dr. sc. GORAN ŠIMIĆ, prof. dr. sc. JOSIP MARUŠIĆ, prof. dr. sc. ĐURO SENČIĆ, prof. dr. sc. NENAD PRELOG, mr. sc. NIVES OPAČIĆ.

Godišnjom nagradom znanstvenim novcima nagrađeni su:

JADRANKA ŠEPIĆ, dipl. ing., dr. sc. MORANA JAGANJAC, TOMAŽ BERIŠA, dipl. ing., IVANA NOVAK, dipl. ing., ŽELJKO PEDIŠIĆ, prof., dr. sc. MAŠA KOLANOVIĆ.

Svečanom sjednicom Senata obilježen Dan Sveučilišta u Zagrebu

U srijedu, 3. studenoga obilježen je Dan Sveučilišta u Zagrebu.

Nakon što je sveučilišna delegacija u 9 sati na groblju Mirogoj odala počast preminulim profesorima i studentima te položila vijenac na grobu prvog rektora Sveučilišta u Zagrebu Matije Mesića, u auli Sveučilišta u 11 sati održana je svečana sjednica Senata.

Program svečane sjednice započeo je pozdravnim govorima visokih gostiju - državne tajnice za znanost dr. sc. Ivane Mrkonjić i predsjednika Rektorskog zbora i rektora Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Ivana Pavića. Na svečanoj sjednici, uslijedilo je izlaganje prorektorice za znanost i tehnologiju prof. dr. sc. Melite Kovačević, koja se prisutnima obratila u ime rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Alekse Bjeliša koji zbog smrtnog slučaja nije mogao nazočiti svečanosti.

Na svečanoj sjednici pet profesora Sveučilišta u Zagrebu primilo je počasno zvanje i titulu professor emeritus, te je dodijeljena nagrada „Fran Bošnjaković“ za 2010. godinu i nagrada za najbolji e-kolegij na Sveučilištu u Zagrebu u ak. god. 2009./2010. Prorektori Sveučilišta u Zagrebu na svečanoj su sjednici dodijelili i rektorova posebna priznanja. Jedno od priznanja dodijeljeno je AMCA Toronto u povodu 20. obljetnice osnivanja udruge bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu u Torontu, Kanada, za stalnu pomoć hrvatskoj akademskoj zajednici, povezivanje bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu, predano promicanje ugleda Sveučilišta te širenje alumni ideje među sadašnjim i budućim članovima u AMAC Mundusu. Priznanje je u ime AMCA Toronto primila prof. dr. sc. Helena Jasna Mencer.

Program obilježavanja Dana Sveučilišta nastavljen je u 17 sati svečanom dodjelom 60 spomen medalja redovitim profesorima Sveučilišta u Zagrebu koji su umirovljeni u akademskoj godini 2009./2010.

Diplomom rimskoga cara i ugarsko-hrvatskoga kralja Leopolda I., dana 23. rujna 1669. godine priznati su status i povlastice sveučilišne ustanove tadašnjoj Isusovačkoj akademiji (Academia Zagrabensis) u slobodnom kraljevskom gradu Zagrebu, što je prihvaćeno na saboru Hrvatskoga kraljevstva 3. studenoga 1671. Stoga Sveučilište u Zagrebu godinu 1669. prihvaća kao godinu svoga utemeljenja, a 3. studenoga obilježava svoj Dan Sveučilišta (Dies academicus).

Održana generalna skupština Udruženja sveučilišta glavnih gradova Europe

Od 28 do 30 listopada 2010. u Beču je održana generalna skupština Udruženja sveučilišta glavnih gradova Europe (UNICA, www.unica-network.eu) koja ove godine slavi 20-godišnjicu svog osnutka. Sveučilište u Zagrebu aktivan je član ovog udruženja još od 1996. godine. Udruženje čine 42 sveučilišta iz glavnih gradova Europe.

Jedna od paralelnih sesija na generalnoj skupštini bila je posvećena alumnima (Fostering Alumnae: a national and international approach). O svom radu s alumnima i izazove na koje nailaze u tome govorili su Sveučilište u Beču, Sveučilište u Helsinkiju, Sveučilište na Cipru te Sveučilište u Zagrebu. Sveučilište u Beču je predstavilo novo oblikovani koncept povezivanja s alumnima i prijateljima Sveučilišta u Beču. U tu svrhu osnovali su i poseban Ured za alumne na razini Sveučilišta koji osmišljava različite programe za njihovo privlačenje i uključivanje u život sveučilišta. Kao i većina europskih sveučilišta i Sveučilište u Beču, unatoč postojanju niza inicijativa u proteklih dvadesetak godina u sustavnom radu s alumnima zapravo je tek na početku. Alumni organizacija nema veliki broj članova i nastoji ih privući na različite načine: radom s apsolvencijama, putem oglasa, nuđenjem zanimljivih programa. Tako su u protekloj akademskoj godini organizirali predavanja poznatih alumna, tzv. kreativne sastanke na kojima alumni mogu doći s različitim zanimljivim idejama koje se onda nastoje oživotvoriti, uz financijsku pomoć Ministarstva znanosti pokrenuli su pilot projekt organiziranja sustava podrške koju alumni pružaju studentima kod traženja budućeg zaposlenja.

Sveučilište u Zagrebu je predstavilo svoju novu strategiju rada s alumnima te je posebno govorilo o radu alumni organizacija u svijetu.

Prof. dr.sc. Ksenija Turković,
Prorektorica za međunarodnu i međuinstitucionalnu suradnju